

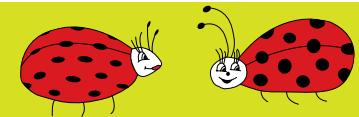
2016/2017

edukativni Program

NARODNOG
MUZEJA
ZADAR

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	3
PRIPREMIMO SE ZA ODLAZAK U MUZEJ!	5
A ŠTO S BROJEM DJECE U GRUPI?	5
MUZEJ GRADA ZADRA	6
PRIČA PROŠLOSTI	7
PORTRET DO PORTRETA!	7
GRB – ZASTAVA – HIMNA	8
ETNOLOŠKI ODJEL	9
MALIK TINTILINIĆ U ETNOLOŠKOM ODJELU NARODNOG MUZEJA ZADAR	10
IGRAJMO SE IGRAJMO!	11
ŽIVOT NAŠIH STARIH	12
IDENTIČNE NOŠNJE	13
IGRAJMO SE VUNOM	14
GALERIJA UMJETNINA	15
RADIONICE	15
KVIZ	16
PRIRODOSLOVNI ODJEL	17
MUZEJSKA ZBIRKA LEPTIRA	17
ŽALO - RIZNICA LJUŠTURA	18
SMOTAN KAO PUŽ	18
LIKOVNI I LITERARNI NATJEČAJI	19
VODSTVA UZ IZLOŽBE	24
TO NIJE SVE!!	25
DEMONSTRACIJE / PREZENTACIJE	29
RADIONICE ZA SVE GENERACIJE	30
INFORMACIJE	34
RADNO VRIJEME	34
CIJENE ULAZNICA	34
STRUČNA VODSTVA	34
KONTAKT	35

UVODNA RIJEČ

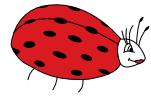
Narodni muzej Zadar organizirano sudjeluje u kulturnom životu grada Zadra od 1832. godine kada je osnovan prvi pokrajinski muzej općeg tipa, pod nazivom Museo Nationale iz kojeg je i nastao današnji Narodni muzej Zadar. U svom sastavu objedinjuje: Prirodoslovni odjel, Etnološki odjel, Galeriju umjetnina, odjel Muzej grada Zadra i dvije stručne službe: Dokumentacijsku i Pedagošku službu. Povremene izložbe u organizaciji Narodnog muzeja Zadar i vanjskih suradnika se mogu vidjeti i u Gradskoj loži – izložbenom prostoru NMZ-a. Također, u sastavu Narodnog muzeja Zadar se nalaze i dvije dislocirane zbirke; područna Kulturno-povijesna zbirka u Malom Ižu na otoku Ižu o čijim se izložbenim eksponatima brine odjel Muzej grada Zadra i područna Etnološka zbirka u Velom Ižu, također na otoku Ižu, o čijim izložbenim eksponatima brine Etnološki odjel NMZ-a. U svoja četiri odjela i jednom izložbenom prostoru na području grada Zadra te dvije dislocirane zbirke na otoku Ižu, Narodni muzej Zadar, s oko 80 000 muzejskih predmeta, pruža svojim posjetiteljima raznolikost izložbi i događanja. Svaki odjel je specifičan u svom području rada i predstavljanju Narodnog muzeja Zadar pa time pokriva širok raspon muzejske publike.

Muzej je ustanova u kojoj se čuvaju i obrađuju predmeti kulturne i prirodne baštine, ali i institucija koja kroz različite aspekte svoje djelatnosti korespondira s javnošću. Razlog naglašavanja važnosti otvaranja muzeja, posebno prema mlađim generacijama, jest u tome da se razvije navika odlaženja u muzeje, koji se razumije kao mjesto zabavnog učenja, samostalnog ili pak organiziranog rada i istraživanja. Sa svakom posjetom muzeju, učenik stječe novo ili pak nadopunjava već stečeno znanje, uočava potrebu za samostalnim istraživanjem i kao jedno od mesta gdje može steći nova znanja prepoznaće muzej, ali i druge ustanove u kulturi. Na taj način mu se muzej približava i posjeti muzeju postaju dio njegove svakodnevnice.

Narodni muzej Zadar osigurava bogatu ponudu edukativnih aktivnosti i razne oblike animacije svojih posjetitelja kako bi zadovoljio njihove interese sa ciljem stvaranja navike zanimanja za ponude muzeja. Na taj način preko ponude aktivnosti za posjetitelje, a samim time i komunikacije s posjetiteljima, približava im svoj rad i potiče svjesnost posjetitelja o

vrijednosti hrvatske kulturne i prirodne baštine. Podižući svijest o očuvanju baštine muzeji u novim generacijama pobuđuju i svijest o potrebi njezine zaštite i pravilnog vrednovanja. Narodni muzej Zadar kontinuirano djeluje na tom području više od 180 godina i sa svakim novim projektom, edukativnom radionicom, izložbom, natječajem i brojnim drugim aktivnostima, napreduje u skladu s potrebama posjetitelja. Budućnost i stalno napredovanje djelovanja Narodnog muzeja Zadar se očituje i u realizaciji projekta „Obnova i turistička valorizacija kulturno - povijesnog kompleksa Kneževe palače“ koji je financiran iz fondova Europske unije. Nositelj projekta je Grad Zadar, a partneri projekta su: Narodni muzej Zadar, Agencija za razvoj Zadarske županije – ZADRA Nova, Sveučilište u Zadru i Turistička zajednica grada Zadra. Realizacijom ovog projekta Zadar i njegovi stanovnici te brojni posjetitelji imati će priliku sudjelovati u radu inovativnog, modernog, komunikativnog, atraktivnog i poduzetnog Narodnog muzeja Zadar, kojeg već i poznaju kao takva, na jednom prostoru, u središtu grada Zadra. Projekt se planira ostvariti već u 2017. godini.

Kako bi ostvario sve aspekte vlastitog djelovanja i postigao cilj približavanja svog rada široj javnosti, Narodni muzej Zadar, surađuje s brojnim institucijama, udrugama i pojedincima na području Zadarske županije, Republike Hrvatske ali i izvan državnih granica. Stalni izložbeni postavi služe Pedagoškoj službi kao osnova za određivanje tema edukativnih radionica, dok radionice i izložbe uz brojna druga kulturna događanja predstavljaju poveznicu između rada muzeja i njegovih posjetitelja. Kako bismo dosadašnju suradnju muzeja i odgojno – obrazovnih institucija na području Zadarske županije nastavili i dalje, nudimo Vam Katalog edukativnog programa Narodnog muzeja Zadar koji na jednom mjestu sadrži sve potrebne informacije te će Vaš posjet muzeju napraviti boljim i jednostavnijim.

1. MUZEJ GRADA ZADRA

Poljana pape Aleksandra III b.b.
Tel. 023 / 251 851

2. ETHNOLOGICAL DEPARTMENT - CITY GUARD, SOUVENIR SHOP

Narodni trg,
Tel. 023 / 211 198

NARODNI MUZEJ ZADAR IZLOŽBENI PROSTORI

3. GRADSKA LOŽA

Izložbeni paviljon, Narodni trg

4. KNEŽEVA PALAČA

Poljana Š. Budinića

5. PRIRODOSLOVNI ODJEL

Medulićeva 2,
Tel. 023 / 314 459

6. GALERIJA UMJETNINA

Medulićeva 2,
Tel. 023 / 211 174

Pripremimo se za odlazak u muzej!

Kako bi Vaš posjet Narodnom muzeju Zadar bio što učinkovitiji i kako biste iskoristili sve što Vam muzej pruža prilikom posjeta i realizacije radionica predlažemo Vam:

- Na vrijeme kontaktirajte muzej i dogovorite vrijeme posjeta/radionica
- Prilikom najave istaknite temu radionica na kojoj želite sudjelovati
- Ostavite podatke o dobi djeteta i broju djece koji će posjetiti muzej i/ili sudjelovati na radionicama
- Prije posjeta i/ili održavanja radionica objasnite djeci u koji muzej idu i što ih tamo očekuje
- Objasnite djeci da se predmeti u muzeju ne smiju dirati zbog mogućeg oštećenja predmeta
- Potaknite djecu na aktivno sudjelovanje prilikom posjeta i za vrijeme trajanja radionica
- Nakon posjeta i/ili radionica razgovarajte s djecom o viđenom i naučenom
- Potaknite djecu na pisanje o i/ili crtanje predmeta koje su vidjeli u muzeju
- Obavijestite i nas o doživljajima djece nakon posjeta muzeju
- Uputite nam i Vaše komentare i doživljaje, kao i Vaše prijedloge za daljnju suradnju

Sav potreban materijal za realizaciju radionica osigurava Narodni muzej Zadar.

A ŠTO S BROJEM DJECE U GRUPI?

Preporučen broj djece po terminu posjeta i/ili radionica je maksimalno 25 djece.*

Ukoliko je broj sudionika veći od preporučenog, postoji mogućnost organiziranja više grupa s razmakom od najmanje 15 minuta između grupa.

*Maksimalan broj sudionika na radionicama može ovisiti o pojedinoj radionici

MUZEJ GRADA ZADRA

Cilj radionica:

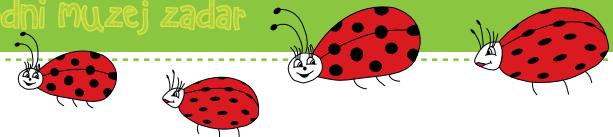
POTICANJE:

kreativnog razmišljanja; razvijanja osjećaja prostora i oblika prilikom crtanja na papiru; razvijanje koordinacije ruku i očiju, sposobnosti okulomotorne koordinacije; razvoja sposobnosti opažanja; smisla za estetska doživljavanja; kreativnog i stvaralačkog izražavanja; razvoja fine motorike ruku i prstiju; razvoja grafomotorike; razvoja divergentnog i konvergentnog razmišljanja.

RAZVIJANJE:

spretnosti ruku i fine motorike; grafomotoričkih vještina; sposobnosti percepcije; koordinacije pokreta kod sudionika; stvaranje vizualnih slika; usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja; primjena stečenog znanja rada na praktični rad; poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine; stvaranje navika odlaska u muzej; percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja.

PRIČA PROŠLOSTI

- Termini:** od 15. listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine
Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici od prvog do osmog razreda osnovne škole
Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

Prošetajte s nama kroz prošlost sakupljenu u odjelu Muzej grada Zadra. Ovaj odjel Narognog muzeja Zadar sadrži predmete čija priča seže daleko u prošlost. Uz razgledavanje stalnog postava poslušajte i kakvu priču su izloženi predmeti donijeli sa sobom. Saznajte kako se živjelo u vremenu kada je naš vitez, čiji oklop čuvamo u u Narodnom muzeju Zadar, tragao za svojom voljenom i kakve su ga prilike dočekale na tom putu. Na putu prošlosti kroz odjel Muzej grada Zadra saznat ćete i kako se grad Zadar branio od onih koji su ga htjeli osvojiti, kako se u Zadru živjelo prije na primjer 200 godina i gdje su se grupe okupljale ovisno o staleškoj razlici. Pridružite nam se na putu u prošlost našeg grada i poslušajte brojne legende vezane uz njegovu bogatu povijest.

Izvođenje radionica:

- Sudionici se, uz stručno vodstvo, upoznaju s eksponatima izloženim u odjelu NMZ-a Muzej grada Zadra putem priča prilagođenih dobi sudionika. Priče se odnose na prošlost svakog predmeta, njegovo značenje i način na koji je pristigao u Muzej. Također, sudionike se upoznaje i s radom muzeja te poviješću grada Zadra.
- Nakon obilaska postava, sudionici imaju priliku nacrtati viđene predmete u vremenu u kojem su nastali i/ili onako kako oni smatraju da su se ili bi se trebali upotrebljavati.

PORTRET DO PORTRETA!

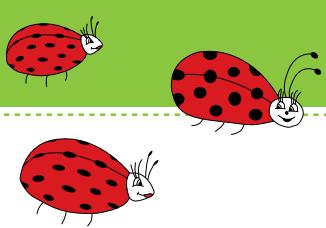
- Termini:** od 15.listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine
Preporučena dob sudionika: učenici u višim razredima osnovne škole (predmetna nastava) i u srednjim školama
Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

Obratite pažnju na izložene portrete u odjelu Muzej grada Zadra i saznajte sve o osobama koje se nalaze na portretu. Saznajte koje su se likovne tehnikе koristile za izradu portreta u 16. stoljeću, a koje u 19. stoljeću. Usپoredite ih s današnjim portretima i uključite se u međusobnu raspravu koja će nas dovesti do zanimljivih zaključaka. Stvorite priču o osobama na portretima i pokušajte napraviti portret prijatelja ili prijateljice, vlastiti portret ili portret drage Vam osobe.

Izvođenje radionica:

- Sudionici se, putem stručnog vodstva, upoznaju s portretima izloženim u odjelu Muzej grada Zadra, likovnim tehnikama korištenim za izradu istih portreta, načinom na koji su portreti stigli u muzej, kao i sa kratkom biografijom poznatih autora portreta.
- Nakon vodstva, sudionici imaju priliku izraditi vlastite portrete koristeći dostupne likovne tehnike.

GRB – ZASTAVA – HIMNA

Termini: od 15. listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama, studenti

Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

Jeste li se ikad pitali otkud svakoj državi zastava po kojoj se prepoznaće tu državu? Tko je odredio koje boje idu na zastavu? Što je to heraldika, a što veksilogija? Što predstavlja grb? Zašto neke obitelji imaju vlastiti grb, a druge nemaju? Kako nastaje himna? Zašto su grb, zastava i himna važni?

Ova i brojna druga pitanja na temu grba, himne i zastave dobit će odgovore upravo u odjelu Muzej grada Zadra na zabavnim i edukativnim radionica koje su prilagođene svim dobnim skupinama.

S djecom u dječjim vrtićima istraživat ćemo povijest grbova, razlike između grbova, grb Hrvatske i kako je nastao, kako grbovi nastaju, što je to grb, zastava, himna? Za one malo starije, učenike u osnovnim školama pripremili smo, uz istraživanje povijesti grbova, razlike između grbova, stvaranje grba i posebnu pozornost obratit ćemo na današnji grb Republike Hrvatske, njegovo značenje u usporedbi s grbovima iz prošlosti, kao i posebno istraživanje grbova zadarskih obitelji.

Istražit ćemo i koje se to skrivene ili otvorene poruke nalaze u različitim grbovima i šalju li uopće grbovi poruke?

Za naše velike srednjoškolce pripremili smo posebno istraživanje grba, zastave i himne kao dio identiteta. Također, zajedno ćemo otkriti koje motive koristi grb, zastava, himna, za predstavljanje države?

Sa svim zainteresiranim studentima, grbu, zastavi i himni kao dijelovima identiteta pristupamo multidisciplinarno. Uz odgovore na pitanja kao što su: Koje motive koristi grb, zastava, himna, za predstavljanje države? Značenje grba, zastave, himne za osjećaj pripadnosti? Značenje za pojedinca? Što grb, zastava, himna trebaju sadržavati? Definicija grba, zastave, himne? Prepoznatljivost države po grbu, zastavi, himni?, i brojna druga stvorit ćemo zanimljive rasprave i zaključke.

Izvođenje radionica:

- Uz power point prezentaciju, sudionici se upoznaju s osnovnim pojmovima grba, zastave i himne. Također, prezentirane su im i fotografije grbova i zastava tijekom povijesti, a posebna pažnja se posvećuje grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske.
- Nakon kratkog predavanja sudionici izrađuju vlastiti grb prema heraldičkim uvjetima i/ili zastavu, odnosno stvaraju vlastitu himnu.

ETNOLOŠKI ODJEL

Cilj radionica:

Prvenstveni cilj radionica u Etnološkom odjelu je aktivni pristup tradicijskoj baštini sjeverne Dalmacije.

POTICANJE:

kreativnog razmišljanja; razvijanja osjećaja prostora i oblika prilikom crtanja na papiru; razvijanje koordinacije ruku i očiju, sposobnosti okulomotorne koordinacije; razvoja sposobnosti opažanja; smisla za estetska doživljavanja; kreativnog i stvaralačkog izražavanja; razvoja fine motorike ruku i prstiju; razvoja grafomotorike; razvoja divergentnog i konvergentnog razmišljanja.

RAZVIJANJE:

spretnosti ruku i fine motorike; grafomotoričkih vještina; sposobnosti percepcije; koordinacije pokreta kod sudionika; stvaranje vizualnih slika; usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja; primjena stečenog znanja rada na praktični rad; poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine; stvaranje navika odlaska u muzej; percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja.

MALIK TINTILINIĆ U ETNOLOŠKOM ODJELU NARODNOG MUZEJA ZADAR

 Termini: od 15.listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine
Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici u nižim razredima osnovnih škola (razredna nastava)
Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

Ivana Brlić Mažuranić inspiraciju za svoje likove nalazi i u hrvatskoj tradicijskoj baštini. Takav jedan lik je i Malik Tintilinić, vragolasti, dosjetljiv, uglavnom dobar lik, poznat u Istri i Dalmaciji pod istim ili sličnim imenom. U „Šumi Striborovoј“ jedan je od Domačih, dobrih duhova ognjišta. Ognjište je, pak, u tradicijskoj kulturi bilo središnje mjesto obiteljskog okupljanja, pa tako i u sjevernoj Dalmaciji.

Ova radionica povezuje elemente priče vezane uz ognjište sa značenjem ognjišta u tradicijskoj kulturi kao mjesta okupljanja; današnje okupljanje obitelji; značaj priateljstva i ljubavi za razvoj pojedinca. Uz temu ognjište kao mjesto okupljanja tradicijske obitelji i današnje obiteljsko okupljanje, upoznajte se s otvorenim ognjištem i njegovim inventarom kroz primjer takvog ognjišta u Etnološkom odjelu, kao i s načinom i organizacijom pripremanja hrane, običajima godišnjeg i životnog ciklusa vezanog uz ognjište: Badnjak, Cvjetnica, Uskrs, svadbeni običaji. Saznajmo zajedno i nešto više o današnjem mjestu obiteljskog okupljanja i sadržaju obiteljskog okupljanja (usmena komunikacija, suvremeni mediji).

Uz drugu temu ljubavi i priateljstva pročitajte nam odlomak iz priče Šuma Striborova koji se odnosi na ognjište i razgovor majke sa Striborom, a nakon toga ćemo zajedno razgovarati o značenju neuvjetovane ljubavi za razvoj pojedinca, kao što je ljubav majke, oca, sestre i brata, ali i priatelja.

Izvođenje radionica:

- U ozračju ognjišta u Etnološkom odjelu NMZ-a sudionici slušaju kratku priču o Maliku Tintiliniću i njegovim priateljima Svarožićima, o odnosu bake i snahe i o pobjedi ljubavi majke prema sinu.
- Nakon uvodne priče sa sudionicima se raspravlja o temama roditeljske ljubavi, ljubavi između prijatelja i o dobroti. Pričanje priče i rasprava su prilagođeni dobi sudionika.

IGRAJMO SE IGRAJMO!

Termini: od 1. ožujka 2017. godine do 15. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici u osnovnim i srednjim školama.

Vrijeme trajanja radionice: 45-60 minuta

Znate li što je to pikula/frenja?

Kako se igra trešeta, a kako briškula?

Koja su pravila igranja igre potezanje konopa?

Gdje se može nabaviti lastika za igru

i koje se pjesme uz tu igru pjevaju?

Odgovore na ova i brojna druga pitanja saznajte u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar i naučite igre koje su igrali Vaši roditelji i bake i djedovi. Saznajte kako su se oni zabavljali kada mobiteli, laptopi, pa čak i televizija nisu bili dostupni za igru. Iziđite s nama u dvorište i zabavite se igrajući igre koje su ostale negdje zaboravljene. Potrudite se s nama izvući te igre i zabaviti se.

Organizirat ćemo i natjecanja između razreda/škola/dječjih vrtića, a najbolja grupa će osvojiti i prigodnu nagradu.

Igre na kojima možete sudjelovati:

Školica, Stare košare, Toplo-hladno, Care, care gospodare, Gumi-gumi olimpijada, Crvena kraljica, Piljaka, Ledena baba, Pikulanje, Škakljanje po rukama, Grad, država, rijeka..., Kaladont, Pokvareni telefon, Prstenak, Šijavica, Klipići/Na šibice, Preskakanje, Lončići, Pretakanje vode, Bacanje u košaru, Skakanje u vrećama, Na pitonjke/piljanje, Igra trlje, Pipavica, Mučavica, Na jajaš, Okoš-bokoš, Boje, Igra bojica, Dan-noć, Mi smo djeca vesela, Ringe ringe raja, Skakanje u vreći, Potezanje konopa

Izvođenje radionica:

- Potrebno je od ponuđenih igara odabrat maksimalno četiri na kojima grupa želi sudjelovati prije dolaska na radionice.
- Na samo početku radionica sudionicima se objasne pravila odabranih igara i podijele se u dvije grupe koje se međusobno natječu u svim igrama.
- Igre se prethodno demonstriraju sudionicima.

ŽIVOT NAŠIH STARIH

 Termini: od 15. listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine
Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici u osnovnim i srednjim školama.
Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

Na putu kroz Etnološki odjel NMZ-a susrest ćete se s brojnim predmetima od kojih mnogi više nisu u svakodnevnoj upotrebi i vjerojatno ćete znati bar tri razloga zbog čega nisu. Ipak, potrudit ćemo se objasniti Vam što su ti predmeti značili osobama koje su ih svakodnevno upotrebljavale.

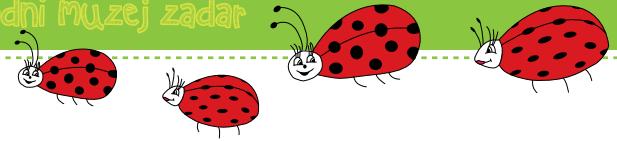
Je li ognjište u kući služilo samo za kuhanje ručka i večere? Koju hranu su spremali za ručak? Koje poslove su obavljali? Kako je izgledao radni dan, a kako neradni dan?

Sve odgovore na ta pitanja saznajte u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar. Zavirite u čudesni svijet naših predaka i izradite vlastiti crtež o onome što ste naučili. Imat ćete priliku i izraditi vlastite predmete koje ćete bolje upoznati na ovoj radionici.

Izvođenje radionica:

- Uz stručno vodstvo sudionici se upoznaju s tradicijskim predmetima izloženim u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar, njihovom uporabom u prošlosti i njihovim značenjem u prošlosti i u sadašnjosti.
- Nakon upoznavanja sudionici crtaju i/ili izrađuju viđene predmete upotrebom dostupnih likovnih materijala

IDENTIČNE NOŠNJE

Termini: od 15. listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: učenici u osnovnim i srednjim školama.

Vrijeme trajanja radionice: 60-90 minuta

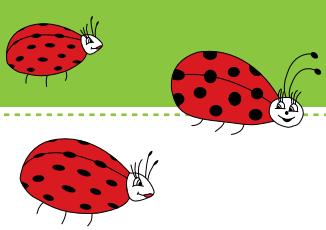
Što je to fuštan / vuštan? Koju su odjeću nosile djevojke, a koju udane žene? Kako se odjevao mladić, a kako oženjeni muškarac? Koje su razlike u odijevanju ljudi koji žive u gradu i ljudi koji žive na selu?

Pridružite nam se u otkrivanju običaja i vjerovanja sakupljenih u narodnim nošnjama dinarskog i jadranskog područja sjeverne Dalmacije. Provest ćemo Vas putom narodnih nošnji i objasniti Vam koja su pravila bila vezana uz odijevanje, nakit i frizuru. Nakon toga imate priliku pokazati da ste upravo Vi i Vaša grupa najbolji u otkrivanju najviše parova u igri pamtilica (memory) s motivima narodnih nošnji. Sudjelujte u natjecateljskoj igri s kartama istih parova, obratite pažnju na prikazane narodne nošnje i osvojite prigodnu nagradu.

Izvođenje radionica:

- Sudionici se, uz stručno vodstvo, upoznaju s razlikama u narodnim nošnjama jadranskog i dinarskog područja sjeverne Dalmacije uz konkretni primjer narodnih nošnji izloženih u Etnološkom odjelu NMZ-a.
Također, sudionike se upoznaje i s značenjem navedenih nošnji i običajima vezanim uz odijevanje u prošlosti.
- Nakon upoznavanja narodnih nošnji, sudionici se podijele u više grupe i sudjeluju u igri pamtilica/memory s motivima narodnih nošnji.

IGRAJMO SE VUNOM ČAROBNA VUNA BILO KUDA VUNA SVUDA

 Termini: od 15. listopada 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama na području Zadarske županije

Vrijeme trajanja radionice: 45-60 minuta

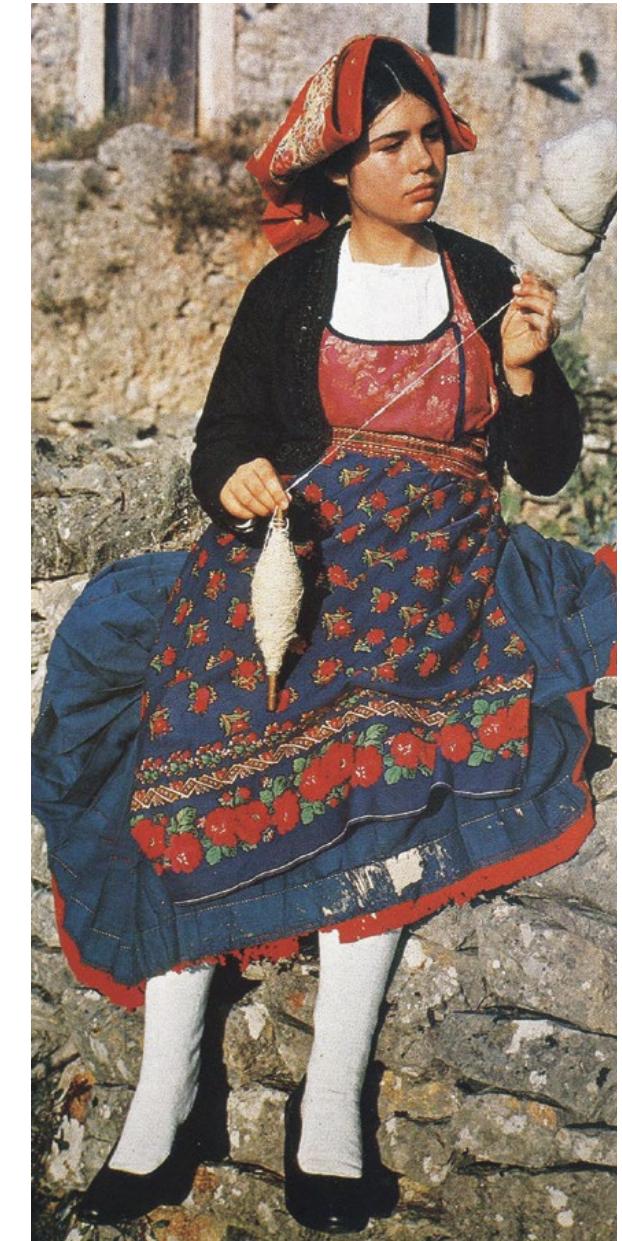
Znate li kako nastaje nit vune? Kako se šivala odjeća dok nije bilo šivaće mašine? Za što se vuna sve može upotrijebiti? U Etnološkom odjelu NMZ-a možete vidjeti brojne predmete koji su se koristili u svakodnevnom životu naših predaka, a jedan od tih predmeta je i tkalački stan. Tkalački stan je usko povezan s ovčjom vunom. Na koji način? Može li se on upotrijebiti i danas? Kako ćemo dobiti nit vune od ovčje vune? Saznajte proces nastanka vunene niti u Etnološkom odjelu i izradite vlastite niti uz stručno vodstvo.

Radnje striženja, pranja, sušenja, češljanja-gargašanje, predenja vune čine proces stvaranja vunene niti koji je u brojnim krajevima sjeverne Dalmacije pao u zaborav. U Etnološkom odjelu ćemo rekonstruirati taj proces zajedno s Vama u nastojanju očuvanja tradicijskih vještina izrade vunenih niti.

Pridružite nam se u igri s vunom i otkrijte sve mogućnosti korištenja vune.

Izvođenje radionica:

- Upoznavanje s tradicijskim predmetima koji su potrebni za izradu vunenih niti i odjeće od vune (tkalački stan, preslica, vreteno...)
- Posebna pažnja se obraća na značenje vune u prošlosti i usporedbi sa sadašnjom upotrebom vune
- Demonstracija procesa izrade vunenih niti uz stručno vodstvo
- Samostalna izrada vunenih niti
- Kreativno izražavanje putem stvaranja otiska vunenih niti omotanih oko drvene kocke i obojane različitim bojama (za najmlađe sudionike)

GALERIJA UMJETNINA

Termini: od 16. siječnja do 14. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici osnovne škole, učenici srednje škole, studenti

Vrijeme trajanja radionice: 45-90 minuta

Radionice su strukturirane
u 5 glavnih tema:

- **Ikone**
- **Fotografija**
- **Umjetnost 17. i 18. stoljeća**
- **Umjetnost 19. stoljeća**
- **Umjetnost 20. i 21. stoljeća**

Svaka radionica uključuje interaktivno vodstvo na kojem se polaznici upoznaju s glavnim idejama i konceptima teme koja se istražuje. Nakon analize pojedinih umjetničkih djela polaznici sudjeluju u vođenom razgovoru, diskusiji, a zatim pristupaju problemskom zadatku - pisanju, crtanjem ili grupnom radu na zadatu temu.

Radionice su prilagođene dobi učenika i nastavnom gradivu iz Likovne umjetnosti, Hrvatskog jezika, Prirode i društva, Povijesti, Povijesti umjetnosti.

RADIONICA uz ikone:

- slikanje na dasci

RADIONICA uz fotografiju:

- osnove izrade crno-bijele fotografije

RADIONICA uz umjetnost

17. i 18. stoljeća:

- likovno-literarna radionica - radionica zamišljanja, crtanja i pisanja razglednice inspirirane slikama s izložbe

RADIONICA uz umjetnost

20. i 21. stoljeća:

- izražavanje u različitim slikarskim, skulptorskim i grafičkim tehnikama i materijalima, prema dogовору с наставником

Cilj radionica:

- Neposredni doživljaj umjetnosti kao temeljni princip procesa prihvatanja, razumijevanja i vrednovanja umjetnosti.
- Stjecanje umjetničkih znanja i vještina temeljenih na susretu s autentičnim umjetničkim sadržajima i podražajima.
- Razvijanje vještina i sposobnosti kojima učenik usvaja i razvija metode, tehnike i alate potrebne za rješavanja problema, izražavanja misli, osjećaja, iskustava, stavova i vrijednosti.
- Razvoj spontanosti, imaginacije i kreativnog potencijala te potrebe za novim umjetničkim istraživanjem i izražavanjem.

KVIZ

Termini: od 16. siječnja do 14. lipnja 2017. godine

Preporučena dob sudionika: niži razredi osnovne škole, viši razredi osnovne škole, srednja škola

Vrijeme trajanja radionice: 45-60 minuta

Kviz se sastoji od pitanja vezanih uz kulturnu i umjetničku povijest Zadra te osnovne pojmove iz likovne kulture. Pitanja su bazirana na znanju, prepoznavanju i asocijacijama te su popraćena slikovnim materijalom iz fundusa Galerije umjetnina, a prilagođena dobi sudionika. Kviz je natjecateljskog karaktera te su za pobjednike svakog kviza osigurane male nagrade.

Cilj radionica:

Osnovni cilj ovog projekta je razviti pozitivan stav i skrb za kulturu i umjetnost te potaknuti aktivno sudjelovanje u kulturnom životu zajednice.

Sudjelovanje u kvizu doprinosi povezivanju nastavnog gradiva iz Likovne kulture, Prirode i društva i Povijesti s njegovom praktičnom primjenom u svakodnevnom životu.

Ovom ležernom vrstom poučavanja o kulturi i umjetnosti mesta u kojem žive potiče se oblikovanje kulturnog identiteta učenika.

Odgovaranje na poznate i otkrivanje novih informacija doprinosi razvoju samopoštovanja te potiče ustrajnost, samodisciplinu, razvija koncentraciju, potiče na suradnju i timski rad.

PRIRODOSLOVNI ODJEL

od 15. rujna 2016. godine do 15. lipnja 2017. godine. *

Preporučena dob sudionika: djeca u dječjim vrtićima i učenici u osnovnim i srednjim školama

Vrijeme trajanja radionice: 45-90 minuta

* Odjel će jedno vrijeme biti zatvoren radi promjene postava. Do polovice studenog u tijeku je izložba „Leptiri – baršunasti let“, a nakon toga se sredinom prosinca otvara izložba radnog naslova „Mekušci Jadrana“. Preporučujemo da se stoga ranije javite i dogovorite posjet.

RADIONICE:

MUZEJSKA ZBIRKA LEPTIRA

Radionica namijenjena djeci od trećeg razreda osnovne škole na dalje. Radionica je tematski povezana s izložbom „Leptiri – baršunasti let“. Razgledavanjem izložbe, koja je sastavni dio radionice, polaznici nauče što su leptiri, koliko su slični i/ili različiti od drugih kukaca, kako funkcioniра njihovo tijelo, kako se bore za život i koliko su šaroliki. Na radionici se u kratkom predavanju, koje se prilagođava starosnoj strukturi polaznika, objašnjava gdje sve leptiri žive, zašto odabiru baš ta staništa, što su biljke hraniteljice i kako su leptiri za njih vezani. Polaznici se dijele u grupe kojima je zadatak u različitim staništima pronaći fotografije leptira, donijeti ih na svoje mjesto, odrediti vrstu prema brošurici koju smo izradili za ovu radionicu i od skupljenih leptira napraviti izložbu. Igra je dosta dinamična jer zahtjeva angažman svih pojedinaca na što su oni dodatno potaknuti jer je vrijeme ograničeno, a grupe se broje za što veći broj točno određenih i izloženih vrsta. Kroz igru i smijeh polaznici nauče imena najčešćih vrsta leptira u Hrvatskoj, mjesto gdje oni žive ali i osnove stvaranja muzejskih zbirkki.

ŽALO – RIZNICA LJUŠTURA

Radionica je namijenjena različitim dobnim skupinama jer će se stručni dio prilagođavati starosti djece. Radionica će se početi provoditi u drugom polugodištu jer će biti povezana uz izložbu „Mekušci Jadran“. Djeca će u kutijama s pjeskom različite krupnoće zrna pronalaziti ljuštura mekušaca. Od njih će raditi svoju malu zbirku.

Djeca će biti podijeljena u više skupina te će na kraju usporediti koje i koliko vrsta su našli.

Kroz ovu radionicu pokušat ćemo djecu naučiti neke značajne i poznate vrste morskih mekušaca, ali i potaknuti na kreativnu i aktivnu igru koju mogu igrati na plaži tijekom ljeta.

SMOTAN KAO PUŽ

Smotan kao puž je radionica u kojoj djeci prvo objašnjavamo kako su građeni puževi, a zatim ih oni sami izrađuju različitim likovnim tehnikama: glinamol, plastelin, kaširanje (ovisno o dogovoru nastavnika i muzejske pedagoginje).

Cilj radionica:

Poticanje: kreativnog razmišljanja; upoznavanje s autohtonom faunom, poticanje samostalnog istraživačkog pristupa proučavanju prirode prilikom individualnih šetnji; poticanje razvijanja osjećaja prostora i oblika prilikom crtanja na papir; razvijanje koordinacije ruku i očiju, sposobnosti okulomotorne koordinacije; razvoja sposobnosti opažanja; smisla za estetska doživljavanja; kreativnog i stvaralačkog izražavanja; razvoja fine motorike ruku i prstiju; razvoja grafomotorike; razvoja divergentnog i konvergentnog razmišljanja.

Razvijanje: spretnosti ruku i fine motorike; grafomotoričkih vještina; sposobnosti percepcije; koordinacije pokreta kod sudionika.

Stvaranje vizualnih slika.

Usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja. Primjena stečenog znanja rada na praktični rad.

Poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine. Stvaranje navika odlaska u muzej.

Percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja.

LIKOVNI I LITERARNI NATJEČAJI

Narodni muzej Zadar organizira likovne i literarne natječaje različitih tema iz područja kulturne i prirodne baštine i očuvanja baštine i tradicijskih običaja. Radovi pristigli na natječaje su gotovo uvijek izloženi na izložbama dječjih radova, a najbolji radovi se i prigodno nagrađuju.

Za školsku godinu 2016/2017 planira se najmanje sedam natječaja za učenike u osnovnim i srednjim školama i djecu u dječjim vrtićima na području Zadarske županije.

NARODNI MUZEJ U SLIKOVNICI

Likovno-literarni natječaj za učenike osnovnih i srednjih škola na području Zadarske županije. Tema natječaja je izrada slikovnice s motivima eksponata izloženih u prostorima Narodnog muzeja Zadar. Natječaj je predviđen za grupni rad od najmanje pet učenika. Učenici trebaju odabratи predstavnika koji će, uz prethodnu najavu i stručnu pomoć kustosa NMZ-a, posjetiti sve odjele NMZ-a i odabratи eksponate koji će biti u njihovoј slikovnici. Uz svaki eksponat potrebno je i napisati par rečenica. Na taj način učenici povezuju sve odjele Muzeja na jednom mjestu preko vlastite priče i povijesnih činjenica o eksponatima u Muzeju. Slikovnica mora sadržavati najmanje deset, a najviše dvadeset stranica. Od slikovnica pristiglih na natječaj odabrat će se najbolja čiji će autori biti prigodno nagrađeni.

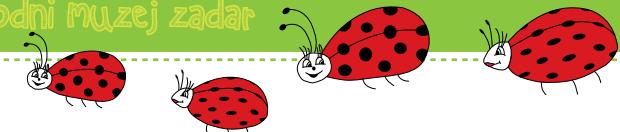
Cilj natječaja:

Poticanje kreativnog i stvaralačkog razmišljanja i izražavanja, razvijanja osjećaja prostora prilikom crtanja, poticanje razvoja sposobnosti okulomotorne koordinacije i sposobnosti opažanja, kao i smisla za estetska doživljavanja, poticanje razvoja fine motorike ruku, razvijanje grafomotoričkih vještina, stvaranje vizualnih slika, poticanje samostalnog rada i rada u grupi, razvijanje socijalnih komepetencija preko rada u grupi.

Također, cilj natječaja je upoznavanje s eksponatima izloženim u odjelima Narodnog muzeja Zadar i stvaranje vlastite predodžbe o tim eksponatima.

MAKETE MOGA KVARTA/MJESTA

Na temelju izloženih maketa grada Zadra u odjelu Muzej grada Zadra, planira se natječaj za djecu u dječjim vrtićima, učenike nižih i viših razreda osnovnih škola i učenike srednjih škola na području Zadarske županije. Tema natječaja je izrada makete grada/mjesta i/ili kvarta u kojem učenici žive, idu u školu i/ili provode svoje slobodno vrijeme. Materijal za izradu maketa: stiropor, glinamol, plastelin, papier mache tehnika, kaširanje.

Sve pristigle makete će biti izložene u odjelu Muzej grada Zadra, a najbolje će biti i prigodno nagrađene. Natječaj je predviđen za grupni rad od najmanje sedam, a najviše petnaest učenika.

Cilj natječaja:

Poticanje kreativnog i stvaralačkog izražavanja kod djece; upoznavanje s različitim kiparskim i arhitektonskim tehnikama izrade; razumijevanje i primjena kiparskih i arhitektonskih tehnika i sredstava; poticanje samostalnog rada i rada u grupi; razvijanje socijalnih komepetencija preko rada u grupi; poticanje sposobnosti okulomotorne koordinacije; razvoja sposobnosti opažanja i smisla za estetska doživljavanja; razvijanje grafomotoričkih vještina i fine motorike ruku i prstiju; stvaranje vizualnih slika;

uočavanje cjeline i njenih dijelova; poticanje razvoja inelektualnog razmišljanja, divergentnog i konvergentnog razmišljanja; primjena stečenog znanja na praktični rad i primjena različitih tehnika modeliranja.

Također, cilj natječaja je i stvaranje predodžbe o mjestu u kojem učenici žive, idu u školu i/ili provode svoje slobodno vrijeme; obraćanje pažnje na prostor i stvaranje percepcije prostora. Na taj način učenici obraćaju pažnju i na makete grada Zadra izložene u odjelu Muzej grada Zadra i stvaraju bolju percepciju prostora samog grada i ulica kojima gotovo svakodnevno prolaze.

LEGENDE I MITOVI ZADARSKE ŽUPANIJE

Literarni natječaj za učenike u osnovnim i srednjim školama na području Zadarske županije. Zadatak učenika je, uz pomoć starijih ukućana i samostalnog istraživanja dostupne literature, a uz stručno vodstvo profesora/učitelja-mentora, napisati priču vezanu uz legende i mitove o mitskim bićima u njihovom mjestu stanovanja. Priče trebaju biti povezane s običajima i narodnim vjerovanjima.

Cilj natječaja:

Upoznavanje s mitovima i legendama koje su usko povezane sa životom u Zadarskoj županiji, od kojih su brojne bile priče za laku noć, a ni jednoj priči se ne zna vrijeme i mjesto nastanka.

Zavirite u priče o svom mjestu i podijelite ih s nama kako bismo se svi prisjetili, možda tek i upoznali s brojnim legendama i mitovima područja u kojem živimo.

DJETINJSTVO MOJE BAKE I DJEDA

Literarni natječaj namijenjen učenicima u osnovnim i srednjim školama. Zadatak učenika je istražiti djetinjstvo njihovih najstarijih članova obitelji. Učenici trebaju ispitati bake, djedove, prabake i pradjedove, ali i roditelje o njihovom djetinjstvu.

Pitanja koja im pritom mogu pomoći su: Znaju li kako su se njihove bake i djedovi igrali? Kako su provodili svoje djetinjstvo? S kojim igračkama su se igrali? Kako je izgledao njihov dan? Koje obaveze su imali? Opišite nam odrastanje svojih najstarijih članova obitelji i usporedite ih s Vašim djetinjstvom.

Cilj natječaja:

Ukazati na djetinjstvo u prošlosti i na promjenu proživljavanja djetinjstva koja se odvija u skladu s promjenama u društvu u kojem živimo i njihovom povezanošću s načinom života. Također, cilj natječaja je potaknuti istraživački duh kod najmlađih generacija, poticanje stvaralačkog i kreativnog izražavanja, poticanje komunikacije između generacija, shvaćanje tradicije i doživljavanje prošlih vremena. Literarni rad mora biti napisan u digitalnom obliku i ne smije biti kraći od jedne, a duži od pet kartica teksta. Literarni rad može biti u obliku pjesme, anegdote ili opisa jednog ili više događaja. U radu treba biti navedeno vrijeme u kojem se tema rada odvija, ime i prezime učenika, naziv škole, dob učenikai kontakt. Svi pristigli radovi će biti podijeljeni u tri starosne kategorije, a najbolji u svakoj kategoriji osvaja prigodnu nagradu.

MORSKE AVANTURE MALOG JEŽINCA

U Prirodoslovnom odjelu NMZ-a planira se natječaj za djecu u dječjim vrtićima i učenike u osnovnim i srednjim školama.

Tema natječaja je živi svijet i biodiverzitet morskih voda.

Dozvoljene su sve likovne tehnike uz ograničenja veličine papira od A5 do A3. Zadatak sudionika je izrada stripa na temu „Morske avanture malog ježinca“. Sve avanture se trebaju odvijati u prirodnom okruženju ježinca, u moru.

Potrebno je uključiti i druge životinje, ali i biljke koje možemo pronaći u morskom prostoru.

Natječaj je vezan uz izložbu u Prirodoslovnom odjelu radnog naslova „Mekušci Jadrana“ koja se otvara sredinom prosinca. Strip treba biti napravljen na najviše devet sličica koje će prikazati zgode i nezgode malog ježinca.

VITEZ I JA, PRIJATELJA DVA

Natječaj za najbolje osmišljen igrokaz na temu viteštva.

U odjelu Muzej grada Zadra, kao dio stalnog postava izložena je replika viteškog oklopa iz 16. stoljeća. Uz viteze se vežu brojne legende, od onih utemeljenih na povijesnim činjenicama do potpuno izmišljenih, koje se prenose usmenom i pismenom predajom. Svaka legenda donosi zanimljive avanture, a u natječaju Narodnog muzeja Zadar od sudionika se traži da sami naprave svoju priču o vitezu i njegovom junaštvu i podijele tu priču s nama.

Natječaj je namijenjen djeci u dječjim vrtićima i učenicima u osnovnim i srednjim školama na području Zadarske županije. Zadatak sudionika je osmisлитi igrokaz na temu viteštva. Prije osmišljavanja igrokaza svi zainteresirani sudionici mogu, uz prethodnu najavu i stručno vodstvo djelatnika muzeja, doći u odjel Muzej grada Zadra i poslušati neke od legendi vezane uz viteštvu, kao i upoznati se s povijesnim činjenicama o pojmu viteza, njegovo ulozi u srednjem vijeku, obveznoj prepoznatljivoj opremi, ali i značenju viteza danas. Učenici/djeca u dječjim vrtićima, nakon stručnog vodstva u muzeju, u školskom i ili vrtičkom prostoru osmišljavaju vlastiti igrokaz uz pomoć odgojitelja/ice i ili učitelja/profesora.

Učenici/djeca u dječjim vrtićima izrađuju vlastite kostime potrebne za realizaciju igrokaza. Neki od materijala za kostime mogu biti: karton, novinski papir, stiropor, tkanine i drugi. Tehnike za izradu kostima mogu biti: kaširanje, šivanje, ljepljenje i druge.

Natječaj je predviđen za grupni rad od najmanje šest, a najviše petnaest učenika/djece u dječjim vrtićima. Osmišljeni igrokazi trebaju biti dostavljeni u odjel Muzej grada Zadra u digitalnom i pismenom obliku. Nakon završetka natječaja organizirat će se izvođenje igrokaza u prostoru Narodnog muzeja Zadar. Izvođenje igrokaza će se održavati par dana, ovisno o broju prijavljenih grupa. Svi pristigli radovi će biti podijeljeni u četiri starosne grupe, a najbolji iz svake grupe osvajaju prigodnu nagradu.

„JEDNA ŠKOLA – JEDAN SPOMENIK“

Projekt „Jedna škola-jedan spomenik“ je nastao na inicijativu Pedagoške službe Narodnog muzeja Zadar 2011. godine, i od tada se održava svake godine u sklopu manifestacije Međunarodni dan muzeja koja se obilježava 18. svibnja. Projektom „Jedna škola – jedan spomenik“ nastoji se osvijestiti najmlađe generacije o potrebi zaštite i očuvanja vrijednih kulturno-umjetničkih, povijesnih i baštinskih spomenika koji se nalaze u njihovom mjestu stanovanja, a naročito za spomenike ili spomeničke komplekse kojima su svakodnevno okruženi, njihovim porukama i značajem. Važno je da se taj interes razvija i njeguje od najranije dobi što će ostaviti trag na sadašnje i buduće generacije.

Cilj projekta je i preventivno stvaranje individualne svijesti kod učenika o potrebi vrednovanja kulturno-umjetničkih i povijesnih spomenika kao svjedoka minulih vremena i kao prepoznatljivih pokazatelja identiteta grada u kojem odrastaju. Projektu „Jedna škola-jedan spomenik“ prethodi literarni natječaj namijenjen svim učenicima/ama u osnovnim školama na području Zadarske županije. Tema literarnog natječaja su kulturno-povijesni spomenici koji se nalaze u mjestu stanovanja učenika/ca.

Zadatak učenika/ca je odabrati kulturno-povijesni spomenik u njihovom mjestu i opisati što taj isti spomenik njima znači u svakodnevnom životu. Učenici ne trebaju opisivati povijesni kontekst odabranog kulturno-povijesnog spomenika, već samo značenje spomenika za njihovo mjesto i njih same u svakodnevni. Nakon pristiglih radova, prethodno formirani stručni žiri će odabrati najbolje prikazan kulturno-povijesni spomenik i održat će se likovna radionica ispred tog istog spomenika, s učenicima koji su poslali pobjednički rad. Također, učenicima će se, prije početka radionica, ukazati na najzanimljivije činjenice iz duge prošlosti i povijesni kontekst odabranog kulturno-povijesnog spomenika. Samim time što se likovna radionica održava neposredno ispred kulturno-povijesnog spomenika u mjestu stanovanja učenika/ca i time što se učenicima skreće pažnja na spomenik i prije početka likovne radionice doprinosimo početku stvaranja percepcije tih prostora.

VODSTVA UZ IZLOŽBE

• ETNOLOŠKI ODJEL

„**Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije**“ - stalna izložba koja prikazuje seosku tradicijsku kulturu sjeverne Dalmacije, tj. dinarsko i jadransko područje kroz originalne predmete, ambijente i fotografije.

Kustos: dr. sc. Jasenka Lulić-Štorić, viša kustosica - voditeljica Etnološkog odjela

• ODJEL MUZEJ GRADA ZADRA

„**Urbanistički razvoj Zadra od antike do Prvoga svjetskog rata**“

„**Renesansa u Zadru**“ - izložba likovnih umjetnosti i arhitektura u 15. i 16. stoljeću - s preinakama i dopunama traje od 1980. godine. Zadnju veću izmjenu ova izložba doživjela je 1997. godine kada joj je pridodan dio fundusa. Posebnost izložbe predstavlja gotičko-renesansna keramika izložena kao zasebna cjelina u vitrini. Uz niz kamenih potprozornika bogato isklesanih ukrasa dolazi se do poligonalne bunarske krune koju krase grbovi i maskeroni. Posebnost ove izložbe čine i dva kamena ulomka za koje se prepostavlja da ih je izradio Nikola Firentinac, te nadgrobna ploča iz 1449. godine nadbiskupa Veniera koje je autor Juraj Dalamtinac.

„**Uspomene jednog Zadra**“ - izložba stilskog namještaja iz Zadra od 17. do 19. stoljeća - postavljena je kao dio privremenog stalnog postava odjela Muzej grada Zadra 1998. godine. Izložbeni eksponati dio su fundusa odjela Muzej grada Zadra iz Zbirke namještaja. Početci te zbirke datiraju u 1945. godinu. Najstariji predmet na izložbi je škrinja nastala krajem 16. stoljeća u renesansnom slogu, dok su posebnost izložbe četiri rokoko panoa s ogledalima koji kvalitetom izrade i profinjeniču detalja upućuju na pretpostavku da su izrađeni u Francuskoj oko 1750. godine.

„**Zadarski portreti XVIII. i XIX. stoljeća**“ - Za ovu izložbu izabrani su portreti koji se čuvaju u fundusu Narodnog muzeja Zadar (u odjelima Galerije umjetnina i odjelu Muzej grada Zadra), nastali u razdoblju od 17. st. do polovine 20. st. Djela koja su izložena nemaju često priliku biti pokazanima zbog nedostatka izlagačkog prostora, te ostaju nedostupna

javnosti, smještena u muzejskim spremištima. Ovom prilikom je manifestacija Noć muzeja omogućila da se i ovaj dio fundusa pokaže javnosti. Portretirane osobe uglavnom su aristokracija, bogati sloj građanstva, ali i obični ljudi. Portreti 19. st., kojih su autori većinom nepoznati, uglavnom su osobe vezane uz Zadar i zadarsku povijest. Izloženi su i iznimno važni portreti, počevši od Vlaha Bukovca, ali i trojce slikara Ivana Skvarčine, Franje Salghetti- Driolija i Antonija Zuccara, za koje možemo reći da su stupovi slikarstva Dalmacije u 19. st. Posebno je zanimljiv za lokalnu povijest slikarski krug sestara Bogdanović i Borelli koje su također zastupljene na ovoj izložbi, ali svakako i nekoliko portreta suvremenih umjetnika kojima završava ovaj prikaz portreta. Izložba je samo dio fundusa portreta koji nedostatak prostora onemogućava u potpunoj prezentaciji javnosti.

Kustos: Hrvoje Perica, kustos - voditelj odjela Muzej grada Zadra
Ivana Dražić, kustosica

• PRIRODOSLOVNI ODJEL

„**Leptiri - baršunasti let**“ (izložba je otvorena do sredine studenog 2016.)

Na izložbi, koja govori o danjim leptirima, ukratko je prikazana njihova morfologija, biologija, ugroženost i biodiverzitet. Najveća pažnja posvećena je raznolikosti leptira četiri biogeografske regije. Leptiri su prikazani putem prepariranog materijala i fotografija.

„**Mekušci Jadrana**“ (izložba se otvara sredinom prosinca 2016)

Mekušci Jadrana će biti prikazani putem fotografija i prepariranog materijala

Kustos: dr. sc. Snježana Vujičić-Karlo, viša kustosica - voditeljica Prirodoslovnog odjela

• GALERIJA UMJETNINA

Krajem 2016. godine planira se otvorenje stalnog postava Galerije umjetnina na kojem će biti izloženi odabrani umjetnički radovi iz fundusa Galerije umjetnina

Kustos: mr. sc. Ljubica Srhoj-Čerina, viša kustosica - voditeljica Galerije umjetnina
Nevena Štokić, kustosica

MUZEJČIĆ

„Muzejčić“ – pedagoški program koji uključuje brošuru i sudjelovanje svih osnovnih i srednjih škola koje djeluju na području Zadarske županije.

Program „Muzejčić“ je dio trogodišnjeg programa Dokumentacijske i Pedagoške službe Narodnog muzeja Zadar koji u studenom 2016. započinje edukativnom izložbom „Lice i naličje muzeja – Pedagoška i Dokumentacijska služba“.

Izložbom će biti predstavljen rad Dokumentacijske i Pedagoške službe putem postera s fotografijama i popratnim tekstovima kao i putem računalne prezentacije i video prezentacije različitih, već ostvarenih projekata. Ovom izložbom, kao uvodom u pedagoški program „Muzejčić“ namjera je upoznati širu, a posebno školsku publiku s temeljnim funkcijama muzeja i njegovom društvenom ulogom u zajednici kroz aktivno uključivanje učenika u projekt. Ideje i koncepcija izložbe prenijet će se i putem kataloga izložbe.

U drugoj godini projekta osmišljava se brošura „Muzejčić“ kojom će se školama prezentirati svrha i ciljevi projekta, kao i metode stvaranja zbirki i pedagoških programa prema muzejskim načelima. Ova faza projekta traži potpuno uključenje učenika i njihovih mentorova/uditelja, uz stručnu pomoć i savjetovanje djelatnika muzeja.

Zadatak učenika je da slijedeći naputke iz brošure, te uz vodstvo svojih profesora/mentorova prikupe i dokumentiraju zbirku predmeta prema vlastitom izboru te da od formiranih zbirki prirede izložbu i kreiraju pedagoški program (radionicu, vodstva) u okviru svojih škola. Djelatnici muzeja obilaziti će sve škole na području Zadarske županije s ciljem uključivanja učenika u projekt.

Uz distribuciju brošure, svim zainteresiranim sudionicima pružati će se kontinuirana stručna pomoć, a ujedno će se pratiti i vrednovati proces stvaranja zbirki.

Cilj ove faze projekta je aktivno uključenje učenika i njihovih nastavnika u proces formiranja zbirki i stvaranja popratnih programa. Na taj način učenici dolaze u neposredan kontakt sa stručnim metodama rada u muzeju i uče o njegovoj ulozi i društvenoj misiji. Kod učenika se razvija istraživačko razmišljanje i potiče ih se na grupni rad čime se razvijaju socijalne kompetencije. U ovoj fazi projekta, snimat će se video kojim će se prezentirati faze nastanka zbirki te će se razgovorima sa sudionicima prikazati i povratna informacija o samom projektu i njegovoj prihvaćenosti.

U trećoj godini projekta prezentirati ćemo aktivnosti i rezultate ostvarene u drugoj fazi pedagoškog programa „Muzejći“ putem izložbe sastavljene od selektiranih i nagrađenih (prema različitim kategorijama) zbirki učenika osnovnih i srednjih škola koje su sudjelovale u pedagoškom programu.

Na ovaj način se produbljuje suradnja škola i muzeja, a učenike se potpuno uključuje u sam rad muzeja i proces stvaranja zbirki. Na izložbi će biti prikazan i dokumentarni film o nastanku zbirki učenika, a pratit će je prigodan katalog.

Brošura može poslužiti i ubuduće svim školama koje žele formirati zbirke unutar svojih obrazovnih institucija, a nisu se uključile odmah u projekt, dok će obje izložbe biti koncipirane kao pokretne te kao takve podesne za izlaganje i u školskim prostorima.

PREDAVANJA NA TEMU „POSLOVI JEDNOG KUSTOSA“

Predavanja su namijenjena učenicima u srednjim školama. U Narodnom muzeju Zadar organiziramo predavanja za učenike srednjih škola koje zanima tko sve može raditi u muzeju i koji se sve poslovi obavljaju u mujejskoj djelatnosti s posebnim naglaskom na posao kustosa. Kustosi, osim što vode brigu o mujejskim zbirkama, prikupljaju, sređuju, štite i čuvaju građu, provode i razna istraživanja te postavljaju izložbe. Ovim predavanjima učenici će pobliže upoznati djelovanje kustosa u mujejskoj ustanovi. Također, objasnit će im se i drugi stručni poslovi koji se obavljaju u muzeju.

Tko sve može biti kustos?

S kim kustos surađuje?

Koji je njegov zadatak u muzeju?

Odgovor na ta i brojna druga pitanja možete dobiti u Narodnom muzeju Zadar. Učenici imaju priliku sudjelovati na predavanjima svaki utorak od listopada 2016. godine do početka srpnja 2017. godine, uz prethodnu najavu. Predavanja su organizirana za grupne posjete učenika od najmanje pet učenika, a najviše petnaest. Predavanja su besplatna za učenike.

Cilj predavanja je upoznavanje učenika s pojmom kustosa i drugim mujejskim zvanjima i njihovim svakodnevnim aktivnostima i ukazivanje na važnost uloge svih djelatnika muzeja u radu i postojanju muzeja. Također cilj predavanja je poticanje interesa za mujejske djelatnosti i približavanje svakodnevnih aktivnosti djelatnika muzeja učenicima. Kao cilj predavanja ističe se i upoznavanje učenika s potrebnim obrazovanjem za obavljanje mujejskih poslova, odnosno mogućnosti koje imaju za zapošljavanje unutar mujejske djelatnosti s obzirom na odabrani fakultet što im ujedno može pomoći prilikom odabiranja daljnog obrazovanja.

PRIGODNE RADIONICE ZA BOŽIĆ, USKRS, VALENTINOVO *

Izrada božićnih ukrasa

Radionica prilagođena djeci u dječjim vrtićima i učenicima u osnovnim školama. Na radionici se izrađuju tradicionalni i moderni božićni ukrasi i božićne čestitke.

Tradicionalno bojenje pisanica

Radionica prilagođena svim dobним skupinama. Na radionici se tradicionalno bojuju pisanice voskom i salvetnom tehnikom.

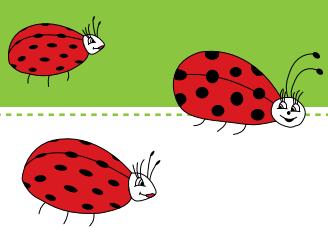
Izrada čestitki i poklona za Valentinovo

Radionica prilagođena svim dobним skupinama. Na radionici se izrađuju prigodni pokloni i čestitke od prirodnih materijala

* Radionice se održavaju najkasnije dva tjedna prije nadolazećih blagdana i praznika

POVREMENE IZLOŽBE

U izložbenom prostoru Gradske straže odvijaju se povremene izložbe umjetnika fotografije, slikarstva, kiparstva i brojni drugi.

Radionice uz povremene izložbe

Uz povremene izložbe organiziraju se i prigodne radionice putem kojih se sama izložba približava sudionicima radionica. Upravo preko radionica sudionici se bolje upoznaju s radom umjetnika i s temom izložbe.

Radionice povodom Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja; Radionice u Noći muzeja

Narodni muzej Zadar obilježava Međunarodni dan muzeja i Noć muzeja prigodnim edukativnim radionicama. Neke od tih radionica postale su tradicionalni projekti poput projekta "Jedna škola - jedan spomenik" koji se svake godine održava u suradnji s jednom školom na području grada Zadra. Cilj projekta jest razvijanje svijesti najmlađih generacija o potrebi očuvanja i zaštite kulturnih i povijesnih spomenika u njihovoј okolini.

Pričaonice, igraonice

Igraonice i pričaonice su organizirane kako bi se na zabavan način sudionicima približilo očuvanje kulturne i prirodne baštine prilagođeno dobi sudionika. Na taj način i najmlađim generacijama možemo pokazati da i oni mogu sudjelovati u očuvanju kulturne i prirodne baštine.

Pričaonice o običajima vezanim uz Božić i Uskrs

Pričaonica je prilagođena djeci u dječjim vrtićima i učenicima u nižim razredima osnovnih škola. U ozračju ognjišta na prvom katu Etnološkog odjela NMZ-a, djeca uz aktivno sudjelovanje imaju priliku čuti na koji su način slavili i koje su pripreme prethodile proslavi Božića i Uskrsa naših predaka.

DEMONSTRACIJE / PREZENTACIJE:

• Četverokuka

- predstavljanje tradicijskog načina izrade ukrasnog veza, četverokuke, karakterističnog za dinarsko područje sjeverne Dalmacije.

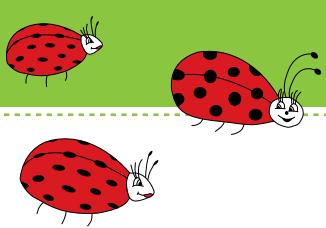
Predstavljanje će se održati u ljetnim mjesecima u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar.

• Zalistavac

- predstavljanje tradicijskog načina izrade zalistavca, ukrasnog plastrona koji se ukrasnom iglom pričvršćuje na prnsni dio ženske košulje, a karakterističan je za jadransko područje sjeverne Dalmacije.

Predstavljanje će se održati u ljetnim mjesecima u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar.

RADIONICE ZA SVE GENERACIJE

Radionice učenja tradicionalnih vještina u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar:

IZRADA ČETVEROKUKE

Tradicijski ukrasni vez, četverokuka, karakterističan je za dinarsko područje sjeverne Dalmacije i zaštićeno je kulturno dobro.

Radionica se održava u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar, a prilagođena je svim dobnim skupinama. Sudionici, uz stručno vodstvo, imaju priliku naučiti izradu četverokuke i na taj način sudjeluju u održavanju i prenošenju aspekta tradicije karakterističnog za dinarsko područje sjeverne Dalmacije.

Radionice se održavaju u ciklusu od deset termina (ukupno 30 sati) dva puta godišnje (proljeće/jesen). Maksimalan broj sudionika u jednom ciklusu održavanja radionica je deset.

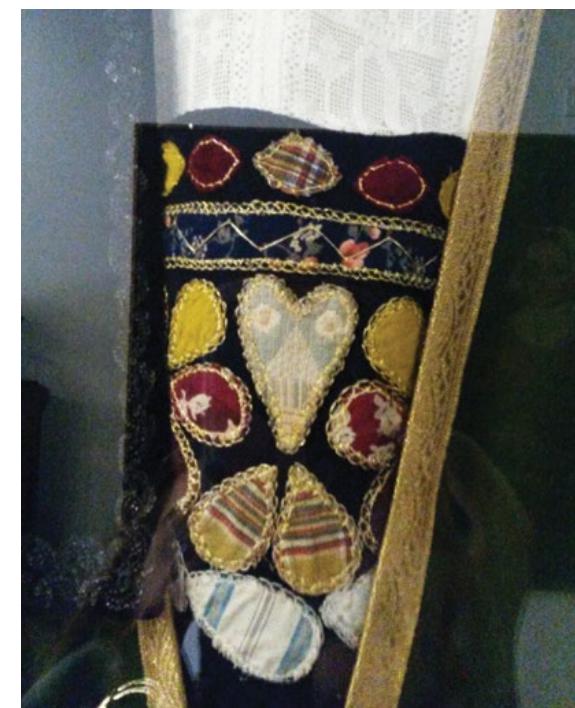
IZRADA ZALISTAVCA

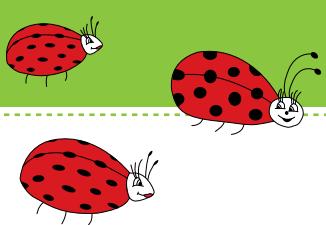
Izrada ukrasnog plastrona koji se ukrasnom iglom pričvršćuje na prjni dio ženske košulje, a karakterističan je za jadransko područje sjeverne Dalmacije. Radionica se održava u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar i prilagođena je svim dobnim skupinama.

Na radionici se sudionici upoznaju sa zalistavcem, ukrasnim pastronom na prsnom dijelu ženske košulje i sami izrađuju vlastiti zalistavac, uz stručno vodstvo. Također, sudionici se upoznaju i s mogućnošću moderne primjene tradicionalnog plastrona na narodnim nošnjama.

Radionice se održavaju u ciklusu od tri termina (ukupno 12 sati) dva puta godišnje (proljeće/jesen).

Maksimalan broj sudionika u jednom ciklusu radionica je deset.

PLETENJE MASLINOVIH GRANČICA

Radionica koja se održava svake godine u tjednu prije Cvjetnice (nedjelja prije Uskrsa), kada se na blagoslov odnose grančice masline. Na radionici sudionici, uz stručno vodstvo, pletu vlastitu grančicu masline na tradicijski način, koju potom mogu uzeti sa sobom.

Radionice su prilagođene svim dobnim skupinama. Održavaju se u više termina (svaki termin u trajanju od dva sata).

Maksimalan broj sudionika po terminu radionica je petnaest.

IZRADA SPARE

Izrada okruglog jastučića izrađenog od raznobojnog platna, ispunjenog pamukom. Spara je služila ženi kao podloga za nošenje tereta na glavi, a karakteristična je za jadransko područje sjeverne Dalmacije. Sudionici na radionicama izrađuju vlastitu sparu koju potom ispunjavaju pamukom i aromatičnim biljem. Spara može poslužiti i kao ukrasni jastučić, jastučić za igle ili za sjedenje. Radionice se održavaju u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar u više termina na jesen i u proljeće (svaki termin traje dva sata). Maksimalan broj sudionika na radionicama po terminu održavanja je deset. Radionica je prilagođena svim dobnim skupinama.

OSNOVE TKANJA

Radionice na kojima se sudionici na zabavan i edukativan način uče osnovama tkanja. Sudionici imaju priliku upoznati se s dijelovima tkalačkog stana, izloženim u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar, i naučiti osnove tkanja koje će im pomoći u stvaranju vlastitih kreacija.

Radionice su prilagođene svim dobnim skupinama.

Maksimalan broj sudionika na radionicama je deset.

IŠKA KERAMIKA

Iška keramika je upisana u registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i proglašena je nematerijalnim kulturnim dobrom rješenjem Ministarstva kulture iz 2009. godine. Godine 2013. predložena je za UNESCO-vu listu nematerijalne kulturne baštine i to zahvaljujući naporima Konzervatorskog odjela u Zadru i Narodnog muzeja Zadar. Iško lončarstvo je lončarstvo ručnog lončarskog kola, a iška keramika od ostalih se razlikuje po tome što se koristi nisko ručno lončarsko kolo, koje se gotovo nigdje više ne upotrebljava i na kojem se posuda doslovno mora graditi po slojevima glinenih „valjušaka“, za razliku od kola na zamašnjak gdje se posuda „izvlači“. U iškom se lončarstvu glina miješa s kalcitom, te se peče na vatri. Pečenje na otvorenoj vatri upućuje na doba neolitika, kada je uočeno da se glinena zemlja blizu vatre pretvara u čvrstu tvar. Tako je počela izrada predmeta. U prosincu 2014. godine potpisana je Povelja Narodnog muzeja Zadar, Arheološkog muzeja Zadar i Škole primjenjene umjetnosti i dizajna Zadar o trajnom i sustavnom očuvanju, zaštiti i promociji tradicijskog iškog lončarstva. Povelja predstavlja nastavak i pečat na suradnju između navedenih institucija, kao i obvezu

svake institucije da različitim organiziranim događanjima ispunjava uvjete očuvanja, zaštite i promocije iškog lončarstva. Edukativne radionice organizirane u Narodnom muzeju Zadar su namijenjene svim dobnim skupinama, a organiziraju se u više ciklusa tijekom godine, dok se demonstracija iškog lončarstva realizira za vrijeme ljetnih mjeseci kako bismo svim stranim i domaćim posjetiteljima grada Zadra omogućili izravan uvid u dio tradicijske kulturne ponude Zadarske županije. Demonstracijom i edukativnim radionicama pruža se mogućnost posjetiteljima da sudjeluju u radu Narodnog muzeja Zadar i na taj način i sami pomažu u očuvanju i prenošenju tradicijskih vrijednosti područja u kojem djeluju.

Ciljevi koji se postižu provedbom programa:

Očuvanje, zaštita i promocija tradicijskog iškog lončarstva, upoznavanje svih posjetitelja s tradicijom izrade iškog lončarstva, pružanje mogućnosti posjetiteljima da sudjeluju u radu Narodnog muzeja Zadar, a time i u očuvanju dijela kulturne baštine Zadarske županije, poticanje razvoja svijesti o potrebi očuvanja i zaštite kulturne baštine.

POVELJA

O SURADNJI
NARODNOG MUZEJA ZADAR,
ARHEOLOŠKOG MUZEJA ZADAR
I ŠKOLE PRIMIJENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA ZADAR

I

Narodni muzej Zadar, Arheološki muzej Zadar i Škola primjenjene umjetnosti i dizajna Zadar, prepoznavši zajedničke mogućnosti i interes od posebnog društvenog, kulturnog i obrazovnog značaja, sklapaju Povelju o proširenju odnosa u cilju kontinuirane aktivnosti i budućem angažmanu na kvalitetnoj materijalnoj, organizacijskoj i stručnoj suradnji u realizaciji projekta «Iška keramika».

II

Cilj Povelje je:

- trajno i sustavno očuvanje, zaštita i promocija tradicijskog lončarstva Velog Iža koje spada u vrijednu nematerijalnu kulturnu baštinu jadranskog prostora, posebno zadarskog kraja. Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 02. srpnja 2009. godine ono ima svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra i upisano je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, a 2013. godine nominirano je i za UNESCO-vu listu nematerijalne kulturne baštine,
- da se zajedničkom sinergijom, razumijevanjem, angažmanom i podrškom naših ustanova osigurava permanentna i sustavna briga o očuvanju ovog kulturnog dobra koje je nezamjenjiv segment i doprinos ukupnom kulturnom bogatstvu i kulturnoj baštini Republike Hrvatske,
- prenošenje znanja na mlade generacije u vidu posebnih edukativnih programa i stručnih prezentacija kroz organizaciju radionica, predavanja, izradom stručnih publikacija, izložbi i drugih raspoloživih načina i oblika rada, prvenstveno zasnovanih na izvornim tradicijskim običajima.

III

U znak prihvatanja zajedničke suradnje na načelima stručnosti, odgovornosti, uzajamnosti i međusobnog uvažavanja, ovašteni predstavnici navedenih ustanova potpisuju ovu Povelju u želji da pruže primjer zajedničke brige, suradnje i komunikacije između relevantnih subjekata na odgovornom zadatu od posebnog društvenog, kulturnog i obrazovnog značaja.

U ime Narodnog
muzeja Zadar

mr. sc. Renata Peroš
ravnateljica

U ime Arheološkog
muzeja Zadar

dr. sc. Jakov Vučić
v.d. ravnateljica

U ime Škole primjenjene
umjetnosti i dizajna Zadar

Marijana Bakmaz, prof.
ravnateljica

U Zadru, 28. listopada 2014. godine

INFORMACIJE

RADNO VRIJEME*:

Ljetno radno vrijeme: 15. lipnja – 15. rujna
 Zimsko radno vrijeme: 16. rujna – 15. lipnja

IZLOŽBENI PAVILJON GRADSKA LOŽA

Ljetno: ponedjeljak - nedjelja: 9 - 22 h
 Zimsko: ponedjeljak - petak: 9 - 20 h; subota i nedjelja: 9 - 13 h

GRADSKA STRAŽA - ETNOLOŠKI ODJEL

Ljetno: ponedjeljak - nedjelja: 9 - 20 h
 Zimsko: ponedjeljak - petak: 9 - 18 h; subota i nedjelja: 9 - 13 h

ODJEL MUZEJ GRADA ZADRA

Ljetno: ponedjeljak-petak: 9 - 20 h; subota: 9 - 13 h; nedjeljom zatvoreno
 Zimsko: ponedjeljak - petak: 9 - 15 h; subotom i nedjeljom zatvoreno

PRIRODOSLOVNI ODJEL

Ljetno: ponedjeljak, utorak, četvrtak, petak, subota: 9 - 13 h;
 srijeda: 15 - 19 h; nedjeljom zatvoreno
 Zimsko: ponedjeljak, utorak, četvrtak, petak: 9 - 13 h; srijeda od 15 - 19 h;
 svaka prva subota u mjesecu: 9 - 13 h; nedjeljom zatvoreno.

GALERIJA UMJETNINA

Ljetno: ponedjeljak, utorak, četvrtak, petak, subota: 9 - 13 h;
 srijeda: 15 - 19 h; nedjeljom zatvoreno
 Zimsko: ponedjeljak, utorak, četvrtak, petak: 9 - 13 h; srijeda od 13 - 19 h;
 subotom i nedjeljom zatvoreno.

PODRUČNA ETNOGRAFSKA ZBIRKA VELI IŽ

Od 1. srpnja do 31. kolovoza: ponedjeljak – nedjelja: 10 – 12 h i 19 – 21 h

PODRUČNA KULTURNO-POVIJESNA ZBIRKA MALI IŽ

Od 1. srpnja do 31. kolovoza: ponedjeljak – subota: 18-22 h; nedjeljom zatvoreno

*Zadržavamo pravo promjene radnog vremena

CIJENE ULAZNICA:

Individualni posjeti:

- Etnološki odjel - Gradska straža, odjel Muzej grada Zadra, Gradska loža, Galerija umjetnina, Prirodoslovni odjel, Područne zbirke na otoku Ižu: 20,00 kn
- Učenici, studenti: 10,00 kn
- Predškolska djeca, hrvatski umirovljenici, hrvatski invalidi, članovi HMD-a, ICOM-a..... bez naplate

Cijena radionica*:

- cijena ulaznice uvećana za 5,00 kn
- Odrasli 25,00 kn
 - Učenici i studenti 15,00 kn
 - Predškolska djeca 5,00 kn
 - Hrvatski umirovljenici 5,00 kn

*Cijena pojedinih radionica može biti drugačija od navedenog, ovisno o radionici

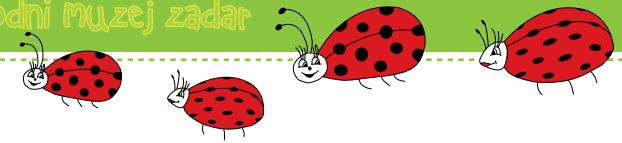
STRUČNA VODSTVA:

- Individualno (do 15 osoba)..... 30,00 kn po osobi
- Grupe (grupa od 15 do 25 osoba)..... 100,00 kn po grupi

NAPOMENA:

Prilikom svakog sljedećeg posjeta iste grupe u istoj pedagoškoj godini (2016/2017) plaća se samo cijena ulaznice dok se radionica ne naplaćuje.

KONTAKT:

E-mail adresa:

- mr.sc. Renata Peroš, ravnateljica Narodnog muzeja Zadar.....ravnateljica.nmz@gmail.com
- Lucija Vuica, mag. soc. i paed., muzejska pedagoginja.....pedagog@nmz.hr

Telefon: 023/251-851

Web adresa: www.nmz.hr

Narodni muzej Zadar

IMPRESSUM

Izdavač: Narodni muzej Zadar

Za izdavača: mr.sc. Renata Peroš

Autori programa i teksta: Lucija Vuica, muzejska pedagoginja u suradnji s ravnateljicom NMZ-a, kustosima odjela NMZ-a, višom dokumentaristicom NMZ-a i muzejskim pripravnicima.

Fotografija: Foto dokumentacija Narodnog muzeja Zadar;

Internetski izvori: stranica 11/slika 1: http://cdn-static.rtl-hrvatska.hr/image/djecje-igre-pikule-e48d207d9bf9abfb73e297569ce4331_view_article.jpg?v=17;

stranica 11/slika 2: <http://www.croportal.net/forum/igre-bez-granica/kao-da-je-bilo-jucer-71155/stranica17/>

Grafički dizajn i tisak: Unikat grafika

Naklada: 300 primjeraka

Zadar, rujan, 2016.

